
Matični broj studenta

Ime i prezime

Broj bodova

Zadatak 1. Odredite koje od sljedećih ARMA jednadžbi

- a) imaju stacionarno rješenje: _____,
 b) imaju kauzalno rješenje: _____,
 c) imaju invertibilno rješenje: _____.

Na crtu upišite slovo ispred onih modela za koje vrijedi odgovarajuća tvrdnja [11 bodova].

- A. $X_t + 3X_{t-5} = Z_t + \frac{1}{4}Z_{t-1} - \frac{1}{8}Z_{t-2}$,
 B. $X_t - \frac{1}{9}X_{t-2} = Z_t - 3Z_{t-1}$,
 C. $X_t - \frac{99}{10}X_{t-1} - X_{t-2} = Z_t + \frac{1}{4}Z_{t-2}$,
 D. $X_t + \frac{1}{100}X_{t-1} = Z_t + \frac{5}{2}Z_{t-1} + Z_{t-2}$,
 E. $X_t - \frac{\sqrt{3}}{2}X_{t-1} + \frac{1}{4}X_{t-2} = Z_t - \frac{1}{4}Z_{t-1}$,
 F. $X_t + \frac{3}{4}X_{t-1} - \frac{1}{4}X_{t-2} = Z_t - 4Z_{t-1}$,

Zadatak 2. Za ARMA(1,1) proces (X_t) koji zadovoljava

$$X_t - \frac{1}{10}X_{t-1} = Z_t + \theta Z_{t-1}, \quad t \in \mathbb{Z},$$

gdje su $Z_t \sim \text{WN}(0, \sigma^2)$, nadite koeficijente ψ_j u linearnoj reprezentaciji $X_t = \sum_{j=0}^{\infty} \psi_j Z_{t-j}$.

- A. $\psi_0 = 1$, $\psi_j = 10^{-j}(1 + 10\theta)$, $j \geq 1$, ♠
 B. $\psi_0 = \frac{1}{10}$, $\psi_j = 10^{-j}(1 + \theta)$, $j \geq 1$,
 C. $\psi_0 = 1$, $\psi_j = 10^{-j}(1 - \theta)$, $j \geq 1$,
 D. $\psi_0 = 1$, $\psi_j = 10^{-j}(1 - 10\theta)$, $j \geq 1$,
 E. $\psi_0 = \frac{1}{10}$, $\psi_j = 10^{-j}(1 + 10\theta)$, $j \geq 1$,
 F. $\psi_0 = 1$, $\psi_1 = \frac{1}{10}$, $\psi_j = 10^{-j}(1 + 10\theta)$, $j \geq 2$,

Zadatak 3. Za MA(2) proces $Y_t = Z_t + \theta_1 Z_{t-1} + \theta_2 Z_{t-2}$, $t \in \mathbb{Z}$, $(Z_t) \sim \text{WN}(0, \sigma^2)$, odredite supremum $\varrho_Y(1)$ po svim realnim parametrima $\theta_1 > 0, \theta_2 > 0$ i $\sigma > 0$.

- A. $\frac{1}{\sqrt{2}}$, ♠ B. $\frac{1}{2}$, C. $\frac{1}{\sqrt{3}}$, D. 1, E. $\frac{1}{3}$, F. niti jedna od navedenih vrijednosti.

Zadatak 4. Ako su $X_t \sim \text{NJD}(0, \sigma^2)$ i $\hat{\varrho}_{X,n}(1) = \frac{1}{n} \sum_{t=1}^{n-1} (X_t - \bar{X}_n)(X_{t+1} - \bar{X}_n)$, za koji $u > 0$ vrijedi aproksimacija

$$P(|\hat{\varrho}_{X,n}(1)| > u) \approx 0.1$$

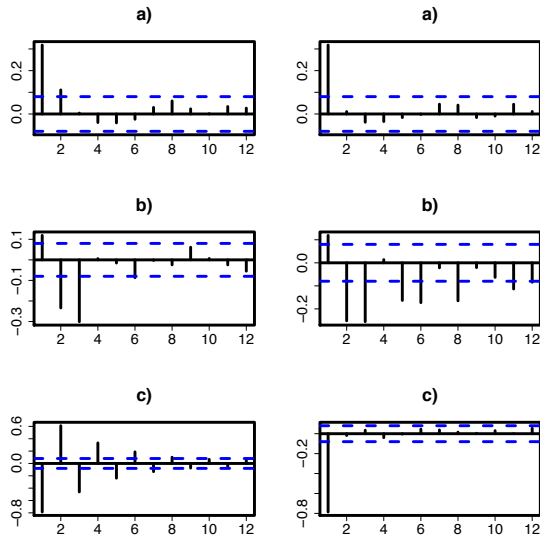
ako je $n = 100$

- A. $u = 0.0165$, B. $u = 0.165$, ♠ C. $u = 5.22$, D. $u = 1.65$, E. $u = 0.522$,
 F. $u = 0.0522$,

Zadatak 5. Na grafu prikazanim uzoračkim autokorelacijskim odn. parcijalnim autokorelacijskim funkcijama (na osnovu uzorka duljine 600), pridružite ARMA model koji ih najbolje opisuje:

a) _____, b) _____, c) _____ [9 bodova].

- A. $X_t + \frac{4}{5}X_{t-1} = Z_t$, ♠
 B. $X_t - \frac{1}{3}X_{t-1} = Z_t$, ♠
 C. $X_t = Z_t + Z_{t-1} + \frac{1}{3}Z_{t-2} - \frac{15}{8}Z_{t-3}$, ♠
 D. $X_t = Z_t + Z_{t-3} + Z_{t-6}$,
 E. $X_t = Z_t + 5Z_{t-2}$,
 F. $X_t - \frac{1}{2}X_{t-1} + \frac{4}{5}X_{t-2} = Z_t$,



ACF(lijevo) i PACF (desno) za uzorke iz zadatka

Zadatak 6. Neka je $X_t = \mu + Z_t + Z_{t-1} + \frac{1}{2}Z_{t-2}$, $t \in \mathbb{Z}$, stacionaran MA proces s očekivanjem $\mu \in \mathbb{R}$, te neka su $Z_t \sim \text{NJD}(0, 1)$. Ako je duljina uzorka $n = 400$, a \bar{X}_n pripadna aritmetička sredina uzorka, koji od sljedećih intervala predstavlja približno 95%-tni interval pouzdanosti za μ . A. $\bar{X}_n \pm 2$, B. $\bar{X}_n \pm \frac{1}{2}$, C. $\bar{X}_n \pm \frac{1}{40}$, D. $\bar{X}_n \pm 4$, E. $\bar{X}_n \pm \frac{1}{4}$, ♠ F. niti jedan od navedenih.

Zadatak 7. Za slabo stacionaran ARMA(1,2) proces

$$X_t - \frac{1}{2}X_{t-1} = Z_t - \frac{1}{2}Z_{t-1} - \frac{1}{2}Z_{t-2}$$

odredite autokovarijacijsku funkciju $\gamma_X(h)$ za odmak $h = 1$.

A. $1/6$, ♠ B. $1/2$, C. $1/12$, D. $1/4$, E. $1/3$, F. niti jedna od navedenih vrijednosti.

Zadatak 8. Neka su $Z_t \sim \text{NJD}(0, 1)$, neka su α_0, α_1 konstante veće od 0, tako da je ARCH(1) proces $X_t = \sigma_t Z_t$, gdje je $\sigma_t^2 = \alpha_0 + \alpha_1 X_{t-1}^2$, jako i slabo stacionaran. Odredite očekivanje slučajnih varijabli σ_t^2 .

A. $(1 - \alpha_0)^2 / (1 - \alpha_1)^2$, B. $\alpha_0^2 / (1 - \alpha_1)$, C. $\alpha_0 / (1 - \alpha_1)$, ♠ D. $(1 - \alpha_0) / (1 - \alpha_1)$, E. $\alpha_0 / (1 - \alpha_1)^2$, F. $\alpha_0^2 / (1 - \alpha_1)^2$,

Ime i prezime

UPUTE: Zaokružite slovo ispred točnog/točnih odgovora. Nije dopušteno korištenje nikakvih pomagala osim pribora za pisanje i brisanje. Ako nije drugačije naznačeno zadaci donose maksimalno 5 bodova. Rezultati i termini uvida u zadaće će biti objavljeni na web-stranici nastavnika unutar tjedan dana.